

A Győri Ítéltábla a pártfogó ügyvéd által képviselt **felperesnek** a jogtanácsos által képviselt **alperes** ellen személyhez fűződő jogok megsértésének megállapítása iránti indított perében a Győri Törvényszék 2014. november 21. napján kelt P.20.152/2014/49. számú ítélete ellen a felperes részéről 50. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet megfellebbeezett rendelkezéseit részben és akként változtatja meg, hogy az alperes által a felperesnek fizetendő marasztalási összeget 400.000 (Négyszázezer) Ft-ra, és ezen összegnek az elsőfokú ítéletben írt mértékű késedelmi kamatára felemeli.

Az ítéltábla megállapítja, hogy az alperes a két darab winchester késedelmes kiadásával megsértette a felperes információs önrendelkezési jogát, továbbá az elmeorvos szakértő indokolatlan kirendelésével megsértette a felperes emberi méltósághoz való jogát.

Az ítéltábla az állam által viselendő feljegyzett kereseti illeték összegét 66.000 (Hatvanhatezer) Ft-ra, míg a felperes által az alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 40.000 (Negyvenezer) Ft-ra leszállítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15.000 (Tizenötezer) Ft másodfokú perköltséget.

A 64.000 (Hatvannégyezer) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítéltábla megállapítja, hogy a felperest a másodfokú eljárásban képviselő pártfogó ügyvéd munkadíja 75 %-ban a felperes, míg 25 %-ban az alperes terhére esik.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 200.000,- Ft-ot és ezen összeg után 2011. október 1. napjától a kifizetés napjáig az adott félévre a félévet megelőző napon érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű késedelmi kamatot. Ezt meghaladóan keresetet elutasította.

Kimondta, hogy a feljegyzett 102.000,- Ft eljárási illetéket a Magyar Állam viseli.

Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 70.500,- Ft alperesi képviselői munkadíjban álló perköltséget azzal, hogy ezt meghaladóan a felek maguk viselik az eljárás során felmerült költségeiket.

Határozata indokolásában megállapította, hogy a felperessel szemben a **Rendőrkapitányság 1** 2009. július 7. napján rendelt el nyomozást - "A" és "B" feljelentése nyomán - számítástechnikai rendszer és adatok elleni bűncselekmény vétségének gyanúja miatt.

A **Rendőrkapitányság 2** Bűnügyi Osztály Vizsgálati Alosztálya 2009. október 1. napján igazságügyi informatikai szakértőt rendelt ki - egyebek mellett - a 2009. október 1. napján tartott házkutatás során lefoglalt számítástechnikai eszközök, adathordozók szakértői vizsgálatára. Az eljárás során lefoglalásra került - többek között - a felperes tulajdonát képező 2 db winchester és 2 db DVD lemez. A szakértői vélemény 2009. november 2. napján készült el. A **Rendőrkapitányság 2** Bűnügyi Osztály Vizsgálati Alosztálya 2009. december 1. napján a lefoglalást a 2 db winchester és 2 db CD-lemez kivételével megszüntette. A felperes a 2 db winchester lefoglalásának megszüntetésére irányuló panaszát - mivel a 2 db winchester és a 2 db DVD lemez az eljárás tárgyát képező bűncselekmény bizonyításához szükségesek, újabb szakértői vizsgálatuk válhat szükségessé, elkobzásuk is indokolt lehet - a **Ügyészség 1** B.5835/2009/7. számú határozatával elutasította.

A felperessel 2010. június 21. napján a **Rendőrkapitányság 1** Bűnügyi Osztály Vizsgálati Alosztálya a 01200/717/2010. bü. számú ügyben közölte a számítástechnikai adat jogosulatlan megváltoztatásával elkövetett számítástechnikai rendszer és adatok elleni bűncselekmény ("B" freemail postafiók jelszavának megváltoztatása), zaklatás vétsége ("B" telefonon történő zaklatása), különleges személyes adatra elkövetett visszaélés személyes adattal vétsége ("B" erotikus fotóinak kihelyezése névvel, lakcímmel a világhálón), visszaélés személyes adattal vétsége ("A" sérelmére ... adatlapok létrehozása) miatti gyanúsítást. A gyanúsítás ellen a felperes a 2010. június 21. napján tartott kihallgatáson panaszt tett. A felperes panaszát

a **Ügyészség 2** 2010. július 2. napján kelt B.531/2010/5. számú határozatával - mivel a rendelkezésre álló adatok a bűncselekmény „megalapozott gyanújának” megállapítására elegendőek - elutasította.

A felperessel szembeni nyomozati eljárásra az **Rendőrkapitányság 3** főkapitány-helyettese 21060/1/2011. ált. számú határozatával 2011. augusztus 2. napján a **Rendőrfőkapitányság 4** -et jelölte ki. Az alperes Bűnügyi Igazgatósága 11000-5648/2011. ált. számú határozatával 2011. augusztus 5. napján az eljárásra a **Rendőrkapitányság 5** -öt jelölte ki. A nyomozás iratai 2011. augusztus 8. napján kerültek a **Rendőrkapitányság 5** hozz.

A **Rendőrkapitányság 5** Bűnügyi Osztály Vegyes Bűncselekmények Alosztálya - a 11010/1896/2011. bü. számú eljárásban - 2011. augusztus 23. napján a felperes elmeállapotának vizsgálatára kirendelte a "C" **Orvosszakértői Intézet** vezetője által kijelölt igazságügyi elmeorvos-pszichiáter szakértőt. Az Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetek "C" **Orvosszakértői Intézete** elkészítette 2011. szeptember 27. napján a pszichológus szakértői leletet és véleményt, 2011. szeptember 30. napján az elmeorvosszakértői leletet és véleményt. A felperes szakértő kirendelésére vonatkozó panaszát a **Ügyészség 3**. B. X.3548/2011/13-II. számú határozatával - mint törvényben kizárt panaszt - elutasította.

A **Rendőrkapitányság 5** az igazságügyi elmeorvos-pszichiáter szakvélemény elkészülte után 2011. szeptember 26. napjától hatósági megkereséseket végzett, illetve 2011. november 17. napjától 2012. február 8. napjáig tanúkihallgatásokat tartott.

A felperessel 2012. február 23. napján a **Rendőrkapitányság 5** Vádelőkészítő Osztálya Vagyon és Gazdaságvédelmi Alosztálya a 11010/1896/2011. bü. számú ügyben közölte a folytatólagosan elkövetett visszaélés személyes adattal vétsége ("A" sérelmére ... adatlapok létrehozása) elkövetésének, számítástechnikai adat jogosulatlan megváltoztatásával folytatólagosan elkövetett számítástechnikai rendszer és adatok elleni bűncselekmény elkövetésének, különleges személyes adataira elkövetett visszaélés személyes adattal vétsége elkövetésének, folytatólagosan elkövetett zaklatás vétségének elkövetése, tartással elkövetett tiltott pornográf felvétellel visszaélés büntette elkövetésével való gyanúsítást. A gyanúsítás ellen a felperes a 2012. február 23. napján tartott kihallgatáson panaszt tett, amelyet 2012. február 28. napján kiegészített.

A **Rendőrkapitányság 5** 2012. február 28. napján a letéti naplóba, tárgynyilvántartásba 214/2012 tételszám alatt bevételezte a felperestől lefoglalt 2 db winchestert és 2 db DVD lemezt.

A **Rendőrkapitányság 5** Vádelőkészítő Osztálya Vagyon és Gazdaságvédelmi Alosztálya 11010/1896/2011. bü. számú eljárásban 2012. március 2. napján

kelt határozatával a nyomozást - mivel az elkövető személye a nyomozásban nem volt megállapítható - felfüggesztette. A **Ügyészség 3** 2012. október 11. napján B.IX.3281/2012/3-III. számú határozatával a felperessel szemben 11010/1896/2011. bü. számon hozott nyomozás felfüggesztéséről szóló határozatot hatályon kívül helyezte, egyben további nyomozási cselekmények elvégzését rendelte el.

A **Rendőrkapitányság 5** 2012. október 24. napjától 2013. január 28. napjáig a nyomozás tárgyához kapcsolódó megkereséseket végzett, illetve 2012. október 30. napjától 2013. február 19. napja közötti időszakban tanúkihallgatásokat tartott.

A **Rendőrkapitányság 5** 2012. november 28. napján rendelte el az igazságügyi számítástechnikai, informatikai szakvélemény kiegészítését, amelynek részét képezte a 2 db winchester és 2 db DVD-lemez vizsgálata. A szakértő a szakvéleményt 2013. január 8. napján terjesztette elő.

A **Rendőrkapitányság 5** által folytatott nyomozás során 2013. január 10. napján a nyomozó hatóság a gyanúsított és a tanú közösen használt (...1 cím) szám alatti lakásán "D" tanúként hallgatta ki. A kihallgatáson a látássérült tanú egészségi állapotára tekintettel hatósági tanú, "E" (...2.cím) vett részt. A nyomozó hatóság a Be. 183.§ (2) bekezdése alapján tájékoztatta a hatósági tanút jogairól és kötelezettségeiről, figyelmeztette arra, hogy a hatósági tanúként tudomására jutott tény, adat vagy körülmény jogosult felmentése nélküli felfedése bűncselekmény elkövetését jelenti. A felperes a hatósági tanú alkalmazása miatt 2013. január 13. és 14. napján panaszt jelentett be. A panaszt a **Ügyészség 3** 2013. január 28. napján kelt B.IX.3281/2012/16-I. számú határozatával - mivel a hatósági tanú alkalmazása a felperes jogait vagy érdekeit közvetlenül nem sértheti - elutasította. A **Ügyészség 4** 2013. április 23. napján kelt KÜFO 26.384/2009/53-I. számú határozatával - a **Ügyészség 3**. B.IX.3281/2012/16-I. számú határozatát megváltoztatva - (egyebek mellett) megállapította, hogy "D" tanúkihallgatásánál a hatósági tanú alkalmazására a Be. 183.§-ának megsértésével került sor.

A **Rendőrkapitányság 5** 2013. január 9. napján telefaxon küldött levélben megkereste a **Rendőrkapitányság 6**-ot, hogy a felperes 2013. január 15. napjára, a **Rendőrkapitányság 7** épületébe szóló gyanúsítotti idézését kézbesítse. Mivel a felperes igazolta távolmaradásának okát, a **Rendőrkapitányság 5** 2013. január 15. napján telefaxon küldött levélben ismételten megkereste az **Rendőrkapitányság 6**, hogy a felperes 2013. január 23. napjára, a **Rendőrkapitányság 7** épületébe szóló gyanúsítotti idézését kézbesítse. Mivel az idézés kézbesítésére 2013. január 22. napján 10 óráig nem került sor, a **Rendőrkapitányság 5** 2013. január 22. napján telefaxon küldött levélben ismételten megkereste a **Rendőrkapitányság 6**, hogy a felperes 2013. január 29. napjára, a **Rendőrkapitányság 7** épületébe szóló gyanúsítotti idézését kézbesítse. A megkeresést „sürgős, azonnalos!”

megjelöléssel látták el. Az idézést 2013. január 22. napján a felperessel telefonon is közölték. A **Rendőrkapitányság 5** megkeresése 2013. január 22. napján 11 óra 58 perckor érkezett meg az **Rendőrkapitányság 6** ra. A megkeresés az „azonnalos” jelzésen kívül más utasítást a teljesítésre nem tartalmazott. Az idézés kézbesítésére - a járőrök egyéb más halaszthatatlan szolgálati feladata miatt - 2013. január 22. napján 22 óra 50 perckor került sor a felperes lakásán. Az idézés kézbesítésének módja miatt a felperes 2013. január 22. napján „panaszt” jelentett be. A **Rendőrkapitányság 5** 2013. január 24. napján a felperes „panaszának” nem adott helyt.

A **Rendőrkapitányság 5** 2013. február 20. napján megkereste a **Rendőrkapitányság 7** -et a felperes részére a 2013. február 21. napjára kitűzött iratismertetésről szóló értesítés kézbesítésére. Mivel az értesítés kézbesítése sikertelen volt, az újabb, 2013. február 25. napjára kitűzött időpontról a felperest 2013. február 22. napján e-mailben, illetve 2013. február 23. napján az általa használt telefonra küldött sms útján értesítették. A felperes kirendelt védőjét 2013. február 20. napján telefonon értesítették az iratismertetés 2013. február 21-i időpontjáról. A kirendelt védő az iratismertetésen nem kívánt részt venni.

A **Ügyészség 3** 2013. május 2. napján kelt - 2013. június 28. napján jogerőre emelkedett - B.IX.3281/2012/33-I. számú határozatával a felperessel szembeni (1 rendbeli személyes adattal visszaélés vétsége, 2 rendbeli zaklatás vétsége, 1 rendbeli számítástechnikai rendszer és adatok elleni bűncselekmény vétsége, 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett különleges személyes adattal visszaélés vétsége, 1 rendbeli tiltott pornográf felvétellel visszaélés büntette miatti) büntetőeljárást megszüntette, egyben rendelkezett a **Rendőrkapitányság 2** által 2009. október 1. napján 01210/1402/2009. bü. számon lefoglalt, a **Rendőrkapitányság 5** által 214/2012. tételszámon tárgynyilvántartásba vett 2 db winchester lefoglalásának megszüntetéséről és azok felperes részére történő kiadásáról. Az **Rendőrkapitányság 6** a lefoglalt 2 db winchestert - a Győri Törvényszék 2014. április 17. napján kelt P.20.152/2014/20. számú ideiglenes intézkedésének megfelelően - 2014. május 12. napján átadta a felperesnek.

Az elsőfokú bíróság ítélete jogi indokolásában kiemelte, hogy a felperes keresetét annak tartalma szerint bírálta el, a felperes azon hivatkozásait vizsgálta, amelyekre alapítva a felperes az alperesi jogsértés miatt kereseti követelést terjesztett elő, a felperes által megjelölt egyéb sérelmek vizsgálatát - amelyeknél nem állapítható meg, hogy milyen jog megsértésére hivatkozott - mellőzte. Kifejtette, hogy a jogsértések alapjaként előadottak többnyire nem személyhez fűződő jogok megsértése alapjául szolgálhatnak, hanem egyéb, az adott nyomozati eljárásban elkövetett eljárási szabálysértéseket

jelenthetnek, amelyből eredő kártérítési igényeket államigazgatási jogkörben okozott kárként kell elbírálni.

A személyhez fűződő jog és a személyhez kötődő igény nem esik egybe. Az eljárási szabálysértés akkor valósíthat meg személyhez fűződő jogsértést is, amennyiben a jogsértés a jogosult személyisége lényegi vonásának megsértésére irányul, a jogsértés kifejezetten ebből a célból következik be. A felperes ilyen körülményre egyik esetben sem hivatkozott.

A tisztességes eljáráshoz való jog olyan alapjog, amely egyúttal nem személyhez fűződő jog. Az ilyen alapjog kizárólag az adott eljárás keretében és az eljárást lefolytató hatósággal szemben illeti meg a jogosultat, vagyis ezen eljárási jogosultságok az eljárási jogviszonyhoz kötődnek, ún. relatív szerkezetű jogviszonyok. A felperes ezzel kapcsolatos igényét nem a személyhez fűződő jogok védelme körében, hanem részben az adott eljárás keretében (Pp.114.§), részben külön eljárás keretében (Pp.2.§), részben a bírósági jogkörben okozott kártérítési igény keretében (Ptk.349.§) érvényesítheti.

Az egyes eljárási törvényben szabályozott alapjogok (pl. tisztességes eljáráshoz való jog, tájékoztatásra vonatkozó jogosultság, jogorvoslati jog) nem jelentenek egyben személyhez fűződő jogot. Az ilyen jogok esetleges megsértése az eljáró hatósággal szemben a Ptk. 349.§ (1), (3) és 339.§ (1) bekezdés alapján vizsgálható. (Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.20.581/2011/5. számú ítélete)

A vagyoni jogosultságok megvalósulását, gyakorlati érvényesülését, a konkrét anyagi jogok és kötelezettségek részletszabályait nem a személyhez fűződő jogok körében szabályozta a jogalkotó, így a tulajdonjoghoz, annak védelméhez és igényérvényesítéséhez tartozó - alkotmányjogi védelmen alapuló - szabályozás nem tartozik a személyhez fűződő jogok körébe. (Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.725/2010/4. számú ítélete) Eljárási szabálysértés csak akkor minősül a fél személyhez fűződő joga megsértésének, ha az eljárási szabályok megsértésére kifejezetten a fél személyére tekintettel került sor, amennyiben ilyen, a fél személye ellen irányuló közvetlen „támadás” nem történt, úgy a személyhez fűződő jogok megsértése (így pl. az emberi méltóság megsértése) nem állapítható meg. Ettől függetlenül a fél akár a Pp.114.§-a, akár a Pp.2.§-a, akár a Ptk. 349.§-a alapján jogsérelem orvoslását kérheti. (EBH 2007.1598., BH 2008. 142.)

Mindezek alapján a törvényszék rámutatott, hogy a felperes kereseti kérelmében részben valóban személyhez fűződő jogait érvényesíti, részben pedig egyéb, nem személyhez fűződő jogainak sérelmére hivatkozással kért jogorvoslatot. A bíróságnak az eljárás során a felperes tényelőadását figyelembe véve a megfelelően minősített jogsérelem alapján kellett a bizonyítási eljárást lefolytatnia és döntenie.

A 2013. évi CLXXVII. törvény 8. § (1) és (2) bekezdése, valamint 54. §-a alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az eljárásra - akár személyhez fűződő jogok megsértéseként, akár államigazgatási jogkörben okozott kárként bírálendő el a kereseti követelés - még az 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) rendelkezéseit kell alkalmazni.

A törvényszék rámutatott arra, hogy az alperes (és alárendeltségébe tartozó szervek) az eljárás 2011. augusztus 2. napjától 2012. március 2. napja, illetve a 2012. október 11. napjától 2013. február 27. napja közötti időszakában folytattak nyomozást. Alperes a saját és az alárendeltségébe tartozó rendőrségi szervek eljárási cselekményeiért, illetve a saját és az alárendeltségébe tartozó, rendőrségi szervek által elkövetett személyhez fűződő jogok megsértése iránt tartozik felelősséggel. Ennek megfelelően a felperes a jelen eljárásban kizárólag az alperes eljárása során elkövetett jogsértések miatt, illetve az alperesi eljárás következtében bekövetkező jogsérelmek vonatkozásában rendelkezik keresetösségi joggal, érvényesíthet követelést az alperessel szemben.

A felperes által sérelmezett alperesi eljárási cselekményekkel kapcsolatosan a törvényszék az alábbiakat állapította meg:

1./ 2013. január 10. napja - "D" tanúkenti kihallgatása

A felperes tényelődése alapján a hatósági tanú nem a Be. szabályainak megfelelő alkalmazása - amennyiben az nem kifejezetten a felperes személye ellen irányult - a hatóság által elkövetett eljárási szabályszegés lehet, amely - további feltételek megléte esetén - államigazgatási jogkörben okozott kártérítés alapjául szolgálhat, más személyek illetéktelen tudomásszerzése az eljárási cselekmény részleteiről pedig a magántitok megsértését jelenti.

Felperes sérelmezte azt, hogy a tanút nem tájékoztatták jogairól, nem kérték beleegyezését a tanúkihallgatás videóra rögzítéséhez. Amennyiben e körben valóban történt jogsértés (akár személyhez fűződő jogok megsértése, akár eljárási szabálysértés), úgy ezt kizárólag a néhai "D" sérelmezhet, a Ptk. 85.§ (1) bekezdése szerint neki lett volna joga ilyen igényt érvényesíteni - egyéb feltételek fennállása esetén - az alperessel szemben. Ebben a körben a felperesnek keresetösségi joga nincsen egyetlen, általa megjelölt jogsértésre hivatkozás tekintetében sem.

Felperes sérelmezte a szomszéd hatósági tanúként való alkalmazását és azt, hogy a hatósági tanú az eljárásról a felperes lakókörnyezetét tájékoztatta. Hivatkozott arra, hogy a **Ügyészség 4 KÜFO 26.384/2009/53-I.** számú határozata - amely a felperes panaszának elbírálása körében született - megállapította azt, hogy a hatósági tanú alperes általi alkalmazására - mivel a

hatósági tanú nemcsak a kihallgatásról felvett jegyzőkönyv ismertetésénél, hanem a tanú kihallgatása során is jelen volt - nem a Be. szabályai szerint került sor. A peres eljárásban a korábban hozott ügyészégi határozat sem rendelkezéseiben, sem indokolásában nem köti a bíróságot. A Be. Kommentárja szerint a hatósági tanú Be.183.§ (1) és (2) bekezdésében felsorolt esetek taxatív felsorolást képeznek, hatósági tanú csak ezekben az esetekben alkalmazható. A Kommentár ugyanakkor úgy foglal állást - további magyarázat nélkül -, hogy a helyszíni kihallgatásnál (a helyszínen foganatosított tanúkihallgatásnál), ha a kihallgatott írni-olvasni nem tud, hatósági tanú alkalmazandó. (Büntetőeljárás jog Kommentár a gyakorlat számára, Hvg-Orac Lap és Könyvkiadó Kft. Budapest, 2014., 896.o.) A bíróság értelmezve a helyszíni kihallgatás fogalmát arra a megállapításra jutott, hogy "D" tanúkihallgatása ebbe a körbe vonható, hiszen az a lakás, ahol a gyanúsított lakik - mind a nyomozás tárgyát képező bűncselekményeket tekintve, mind olyan színhelyként, ami nem a hatósági épületek körébe tartozik - „helyszín”-nek tekinthető. Ennek megfelelően az alperes nem sértette meg a hatósági tanú alkalmazásának szabályait. Mivel az eljárás során a hatósági tanú alkalmazása nem volt jogsértő, így a - az eljárás során megszerzett adatok vonatkozásában titoktartásra egyébként kötelezett - hatósági tanú felperes gyanúsításáról való tudomásszerzése sem jogsértő.

Az a körülmény, hogy a hatósági tanú az eljárásról a felperes környezetét tájékoztatta - bizonyítottság esetén - okozhatott a felperesnek jogsérelmet, azonban ebben a körben a felperes igényét nem az alperessel, hanem a hatósági tanúval szemben érvényesítheti. A tanúkihallgatásról készült jegyzőkönyv tartalmazta a hatósági tanú tájékoztatását, a hatósági tanút a Be. 183.§ (6) bekezdése alapján az eljárási cselekményeket illetően titoktartás kötelezi.

Felperes „jó hírnevének sérelemét” és „emberi méltósága megsértését” is kérte megállapítani amiatt, hogy anyja tanúkénti kihallgatása során tapasztalt állapotokat a nyomozó hatóság megismerhette. A tanúkihallgatásról készült videó megtekintése alapján anyja kihallgatáskori állapota kapcsán sem valótlan tényállításra, híresztelésre, valós tények valótlan színben való feltüntetéseire nem került sor, vagyis a felperes jó hírneve a Ptk. 78.§-a alapján nem sérült. Mivel a videófelvétel alapján a tanúkihallgatás körülményei és menete pontosan rögzíthető volt, az eljárási cselekmény során a felperes nem vett részt (nem is vehetett részt), így emberi méltósága nem sérülhetett. Az a körülmény, hogy a hatóság a tanúkihallgatást milyen körülmények között folytatta le, nem sértette a felperes emberi méltóságát. A felperes emberi méltósága és anyja, néhai "D" emberi méltósága egymástól különböző jog, felperes az eljárás során saját emberi méltóságának sérelme miatt érvényesíthetett követelést.

2./ A nyomozati eljárás indokolatlan elhúzódása

Felperes a tisztességes eljáráshoz való joga, a jogbiztonsághoz való joga sérelmének megállapítását kérte, ebben a körben sérelmezte azt, hogy a vele szemben folytatott nyomozás elhúzódott, az alperes 2012. március 2.-i vádemelési javaslatára az ügyészség 2012. október 11. napján további nyomozati cselekmények lefolytatására utasította az alperest. Felperes ebben a körben nem személyhez fűződő jogai érvényesítheti, hanem olyan eljárási szabálysértés miatti igényét, amelynek alapja a vele szembeni eljárás ésszerű időn belüli lefolytatásának elmulasztása.

Az alperes a hivatkozott nyomozati eljárást (11010/1896/2011. bü.) 2011. augusztus 2. napján kelt kijelölése óta folytatta, a nyomozást 2012. március 2. napján felfüggesztette, majd a 2011. október 11.-i ügyészi utasításra folytatta, 2012. október 24. napjától 2013. február 25. napjáig nyomozati eljárási cselekményeket hajtott végre, majd eljárását vádemelési javaslattal 2013. február 25. napján befejezte. A felperes által kiemelten hivatkozott 223 nap a 2012. március 2. napja és 2012. október 11. napja közötti időszak, amely nem esik az alperes által lefolytatott nyomozás időtartamába. Önmagában az, hogy az ügyészség további nyomozati cselekmények lefolytatására utasította az alperest - mivel az alperesi eljárás során hosszabb inaktív időszakok nem voltak -, az alperes részéről nem jelentette az eljárás ésszerű időn belüli lefolytatásához való felperesi jog sérelmét.

3./ A nyomozás törvénysértő befejezése - iratismertetés

Felperes kifogásolta az iratismertetés szabályainak betartását is, hivatkozott arra, hogy sem ő, sem kirendelt védője nem kapott értesítést az iratismertetésről, így a nyomozást nem lehet törvényesen befejezettnek tekinteni. Felperes ebben a körben sem személyhez fűződő jogai megsértésére hivatkozhat, hanem eljárási szabálysértés miatt érvényesíthet igényt az alperessel szemben.

A nyomozati iratokból megállapítható, hogy a **Rendőrkapitányság 5** a felperes kirendelt védőjét faxon és telefonon is értesítette az iratismertetés időpontjáról, amelyen a kirendelt védő nem kívánt részt venni. A felperes értesítése - mivel a megkeresés alapján eljáró rendőr az értesítést kézbesíteni nem tudta - a rendőrség szolgálati telefonjáról elküldött sms formájában az iratismertetés előtt megtörtént. Mindezek alapján a felperes alaptalanul kifogásolta emiatt tisztességes eljáráshoz fűződő joga megsértését.

4./ A felperes gyanúsításának közlése

Az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 6. cikk 3. a, pontja szerint minden bűncselekménnyel gyanúsított személynek joga van - legalább - arra, hogy a legrövidebb időn belül tájékoztassák olyan nyelven, amelyet megért, és a legrészletesebb módon az ellene felhozott vád természetéről és indokairól. (kihirdette az 1993. évi XXXI. törvény)

Amennyiben az alperes a felperes gyanúsítását nem a megfelelő időn belül közli a felperessel, úgy azzal nem a felperes személyhez fűződő jogát, ésszerű időn belüli eljáráshoz, hatékony jogorvoslathoz való jogát, családi és magánélethez, apai kapcsolattartáshoz való jogát sérti meg, hanem ezzel a felperes tisztességes eljáráshoz való eljárási joga sérül.

A felperessel szembeni büntetőeljárás 2009. július 7. napján indult meg (a Kerületi Rendőrkapitányság rendelte el a nyomozást). A felperessel a gyanúsítást 2010. június 21. napján közölték (a **Rendőrkapitányság 1** Bűnügyi Osztály Vizsgálati Alosztálya). Az alperes - illetve az alárendeltségébe tartozó **Rendőrkapitányság 5** - 2011. augusztus 2. napja óta vesz részt a nyomozási eljárásban. A felperessel 2012. február 23. napján a **Rendőrkapitányság 5** a korábban már közölt gyanúsítást közölte pontosított formában, s egy tényállás kivételével a gyanúsítás tárgya azonos volt a korábbi gyanúsított kihallgatáson közöltekkel.

A **Rendőrkapitányság 5** a korábbi gyanúsításon kívül a tartással elkövetett tiltott pornográf felvétellel visszaélés büntette elkövetésével is meggyanúsította a felperest. A gyanúsítás alapja a 2009. október 1. napján lefoglalt 2 db DVD lemezen található fényképfelvétel volt. A DVD lemezek tartalmáról 2009. november 2. napján szakvélemény készült, a lemezek lefoglalását a nyomozó hatóság fenntartotta. Az ezzel kapcsolatos felperesi panaszt az ügyészség 2009. december 22. napján kelt határozatával (**Ügyészség 1** B.5835/2009/7. számú határozata) éppen arra hivatkozással utasította el, hogy az eljárás tárgyát képező bűncselekmény bizonyításához szükséges, elkobzásuk indokolt lehet. Ehhez képest azonban a 2 db DVD lemezen szereplő képekkel kapcsolatos gyanúsítást csak a **Rendőrkapitányság 5** közölte a felperessel 2012. február 23. napján. A büntetőeljárás tárgyát képező bűncselekmények vonatkozásában a nyomozó hatóság köteles - az eljárás eredményes lefolytatásához fűződő érdeket is figyelembe véve - a lehető legrövidebb időn belül közölni a gyanúsítást a terhelttel. A bűncselekmény elkövetésének tárgyi bizonyítékaul szolgáló DVD lemezek vonatkozásában a nyomozó hatóságnak legkésőbb a 2009. november 2. napján előterjesztett szakvélemény megismerését követően a bűncselekmény elkövetésének gyanújához szükséges adatok rendelkezésre álltak, további adatok ebben a körben beszerzésre nem kerültek, ehhez képest a gyanúsítást csak 2012. február 23. napján közölték a terhelttel, a felperessel. Ez a gyanúsítás nem felel meg a tisztességes eljárás

követelményének, a gyanúsítás ilyen módon való késedelmes közlésével a nyomozó hatóság megsértette a felperes tisztességes eljáráshoz fűződő jogát. A felperest ért jogsértés vonatkozásában a bírósági megállapítás alperes tekintetében kizárólag arra az időszakra vonatkozik, amikor az eljárás az alperes előtt folyt, vagyis a 2011. augusztus 2. napjától 2012. február 23. napjáig terjedő időszakra.

5./ Felperesi idézés kézbesítése 2013. január 22. napján

A nyomozati iratokból megállapítható volt, hogy a **Rendőrkapitányság 5** faxon 2013. január 22. napján „sürgős, azonnalos!” megjelöléssel 11 óra 58 perckor küldte el megkeresését. A megkeresést az **Rendőrkapitányság 6** - egyéb teendői miatt - csak 22 óra 50 perckor teljesítették. Amennyiben a felperesnek a kézbesítés időpontját, vagy módját illetően bármilyen joga sérült, úgy azt a kézbesítést - az alperesi „sürgős, azonnalos!” utasításhoz képest - lényeges késéssel végrehajtó **Rendőrkapitányság 6** -al szemben érvényesítheti, az alperessel szemben nem.

6./ A felperes elmeállapotának szakértő vizsgálata

Felperes emberi méltósághoz való joga, becsület megsértése, megalázó bánásmód tilalmának megsértése miatt személyhez fűződő jogát kívánta érvényesíteni arra hivatkozva, hogy alperes elmeszakértőt rendelt ki elmeállapota vizsgálatára. A felperes tényelőadása alapján az elmeszakértő kirendelésének jogsértő volta - amennyiben az nem kifejezetten a felperes személye ellen irányult - a hatóság által elkövetett eljárási szabályszegés lehet, amely - további feltételek megléte esetén - államigazgatási jogkörben okozott kártérítés alapjául szolgálhat.

Felperes kifogásolta, hogy alperes az elmeállapotának vizsgálatára szakértőt rendelt ki, kifogásolta a kirendelő végzés tartalmát is. A nyomozó hatóságnak a Be. 6.§ (3) bekezdése szerint hivatalból vizsgálnia kell a büntethetőséget kizáró okok, így a kóros elmeállapot fennállását, amennyiben a kóros elmeállapot - amelyhez a felperes által hivatkozott intelligenciának nincsen köze - felmerül, úgy a hatóságnak a Be. 99.§ (2) bekezdés a, pontja alapján szakértői bizonyítást kell elrendelnie. A büntetőjogi felelősség megállapítására csak a szakértői bizonyítás eredményeként folytatható nyomozás. Miután az alperes szükségét látta szakértő igénybevételére, így ebben a körben indokolt módon szerzett be szakvéleményt. Önmagában az, hogy a gyanúsított beszámítási képességét a nyomozó hatóság megvizsgálja, sem a gyanúsított személyhez fűződő jogát, sem eljárási jogait nem sérti. Az alperes intézkedése valójában a felperes jogainak védelmét, büntethetőségének tisztázását szolgálta.

A szakértő kirendelő határozat tartalma sem a felperes emberi méltóságát, sem a becsületét sértő kifejezéseket nem tartalmaz, maga a szakértői vizsgálat pedig tényszerűen a felperes vonatkozásában a büntethetőséget kizáró ok fennállásának (a felperes kóros elmeállapotának fennállása) vizsgálatára irányult.

7./ A lefoglalt winchesterek kiadása

Felperes „információs önrendelkezéshez való személyiségi jogát, a tulajdon tényleges birtoklásának és használatának akadályozása által a személyi autonómiát, a törvényi keretek között értendő cselekvési szabadságát, önmegvalósítása akadályozásával megvalósuló, a Ptk-ban konkrétan nem nevesített személyhez fűződő jogát” kívánta érvényesíteni arra hivatkozva, hogy alperes indokolatlanul hosszú ideig tartotta foglalás alatt a tulajdonát képező 2 db winchestert. A felperes tényelőadása alapján a lefoglalt dolog indokolatlanul hosszú ideig való visszatartása - amennyiben az nem kifejezetten a felperes személye ellen irányult - a hatóság által elkövetett eljárási szabályszegés lehet, amely - további feltételek megléte esetén - államigazgatási jogkörben okozott kártérítés alapjául szolgálhat.

A 2 db winchesterre a nyomozati eljárás során a szakértői vizsgálat elvégzéséhez volt szükség. A szakértői vélemény 2009. november 2. napján elkészült. Ezt követően semmi akadálya nem volt annak, hogy azokat a hatóság a felperes részére - akár az adattartalom lemásolása után - visszaadja. Ennek ellenére a felperes csak a jelen peres eljárásban hozott ideiglenes intézkedés alapján juthatott a 2 db winchesteréhez. Az alperes még a kiadásra vonatkozó jogerős ügyészégi határozatot sem teljesítette. Ezzel alperes nem a felperes személyhez fűződő jogát sértette meg, hanem jogtalanul korlátozta a felperes tulajdonának birtoklására, használatára vonatkozó jogát.

A bíróság nem a felperes által megjelölt jogalaphoz, hanem a felperes ún. tényelőadásához van kötve az eljárás során. Ennek megfelelően bár a felperes vonatkozásában személyhez fűződő jogok megsértése nem valósult meg, más jogsértés miatt kártérítési igénye elbírálható.

A törvényszék kifejtette, hogy az alaposnak ítélt felperesi igény olyan jogsértésre vonatkozott, amely nem személyhez fűződő jog megsértése, így e jogsértésekkel kapcsolatban nem érvényesíthetők a Ptk. 84.§-ában felsorolt igények. Miután államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése követelhető az alaposnak ítélt felperesi igény vonatkozásában - a felperes ilyen, nem vagyoni kártérítés iránti igényt elő is terjesztett - pusztán a jogsértés megállapítására irányuló kereseti kérelem teljesítésének (és a jogsértés megállapítására vonatkozó ítéleti rendelkezésnek) helye nincs.

A tiltott pornográf felvétellel visszaélés büntette elkövetésével való gyanúsítás késedelme miatt az alperes megsértette a felperes tisztességes eljáráshoz való jogát. Az eljárási késedelem jelentette a jogsértést és nem a gyanúsítás ténye. A felperes gyanúsítása e bűncselekménnyel - mivel a hatóság közlése szerint a bűncselekmény elkövetésének bizonyítékaként hivatkozott fényképeket tartalmazó 2 db DVD lemezt a felperes lakásán tartott házkutatás során találták meg - megalapozott volt. A gyanúsítás elkésettsége miatt felmerült károkra sem a felperes nem hivatkozott, sem a bíróság nem tudott megállapítani ilyen károkra vonatkozó köztudomású tény. Ennek megfelelően az ebben a körben előterjesztett nem vagyoni kártérítés megfizetése iránti felperesi követelést elutasította.

Alperes a 2 db winchester használatában indokolatlanul akadályozta meg a felperest - a felperesi 38. sorszámú beadvány szerinti körben maradvá - 2011. október 1. napjától 2014. május 12. napjáig terjedő időszakban. A felperes konkrét kár bekövetkezését a felhívás ellenére nem bizonyította. A bíróság ebben a körben köztudomású tényként vette figyelembe azt, hogy amennyiben valakit a tulajdonosi jogosítványai gyakorlásában indokolatlanul akadályoznak, az a tulajdonos javára kártérítési kötelezettséget alapoz meg. A nem vagyoni kártérítés a vagyoni kártérítés körében nem értékelhető érdeksérelmet, a mindennapi élet elnehezülését hivatott vagyoni eszközökkel kiegyenlíteni. A bíróság a kártérítés összegének meghatározása során a tulajdonosi jogok korlátozásának mértékét (a lefoglalás miatt a korlátozás teljes körű volt), az indokolatlan korlátozás időtartamát (2 év 7,5 hónap), a tulajdonjog tárgyának egy átlagos természetes személy életében jelenleg betöltött szerepét vette figyelembe, kiegészítve azzal, hogy az alperes a jogerős határozatban előírt kiadási kötelezettségének is csak a jelen peres eljárás során, az ideiglenes intézkedés meghozatalát követően - a jogerős határozatba foglalt kiadási kötelezettségét 10,5 hónapos késedelemmel teljesítve - tett eleget. A bíróság minderre figyelemmel a felperes nem vagyoni kártérítési igényét 200.000,-Ft összegben találta alaposnak.

Az elsőfokú bíróság - erre vonatkozó külön kereseti követelés hiányában - mellőzte a nyomozási eljárás során felmerült és a felperes által sérelmezett egyéb kérdések tárgyalását (a tiltott pornográf felvétellel visszaélés büntette miatti eljárás elkülönítésének indokoltsága; a felperessel szembeni nyomozás felfüggesztése arra tekintettel, hogy az elkövető ismeretlen).

A törvényszék a pertárgy értékét - az előterjesztett személyhez fűződő jogok megsértése miatti objektív jogkövetkezmények után a meg nem határozható pertárgy érték alapján 600.000,-Ft és az előterjesztett nem vagyoni kártérítés összege (500.000,-Ft, 100.000,-Ft, illetve 500.000,-Ft) alapján - 1,7 millió Ft

összegben határozta meg. Álláspontja szerint a nem vagyoni kártérítésbe nem olvad be az objektív igények után számítható pertárgy érték, hiszen a felperesi követelés nem kizárólag a nem vagyoni kártérítés megítélésére vonatkozott, s éppen e többletigény miatt állapítható meg (a felperes által hivatkozott jogsértésekre) a törvényszék hatásköre is. A felperesi követelés a jogsértés objektív szankcióira is és a kártérítés megfizetésére kötelezésre is irányult. Ennek megfelelően a felperes objektív szankciókra vonatkozó kereseti követelésének a pertárgyértékben is meg kell mutatkoznia, a kártérítésbe való beolvadása indokolatlan.

Az elsőfokú bíróság a perköltség összegét 102.000,-Ft feljegyzett eljárási illetékben és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet alapján a kifejtett tevékenységgel arányban álló (az útiköltségigényt is tartalmazó) 80.000,-Ft alperesi képviseleti munkadíjban határozta meg, amelyből a pervesztesség arányában a felperest 70.500,-Ft alperesi képviselői munkadíj megfizetésére kötelezte a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján. Kifejtette, hogy a feljegyzett 102.000,-Ft eljárási illeték - részben a felperes személyes költségmentességére, részben az alperes személyes illetékmentességére tekintettel - a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (1) bekezdése, a 14.§-a és az illethekekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 4.§ (1) bekezdése és az 5.§ (1) bekezdés c, pontja (2) bekezdés alapján a Magyar Állam terhén marad. A felperes által hivatkozott költséget (papír, nyomtatófesték, fénymásolás, nyomtató eszközök amortizációja (Győri Törvényszék P.20.152/2014/16.) a bíróság annak igazolása hiányában perköltségként nem állapította meg.

...

A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, a keresetnek a 2013. január 22-i idézés kézbesítésével kapcsolatos igény kivételével való helyt adást, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését, harmadlagosan pedig a perköltségviselésre vonatkozó rendelkezések megváltoztatását kérte.

Előadta, hogy az elsőfokú bíróság által megítélt 200.000 Ft-os kártérítés egyrészt méltánytalanul kevés, másrészt nem derül ki pontosan, hogy a megítélésére milyen jogcímen került sor. Az ítélet ugyanis kifejti, hogy a felperes személyiségi jogai nem sérültek, a keresetet tartalma szerint nem személyiségi jogi keresetnek, hanem államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti keresetnek kell tekinteni. A felperes hivatkozása szerint ezen álláspontjáról egyébként az elsőfokú bíróságnak tájékoztatni kellett volna a feleket, másrészt valamennyi peres iraton államigazgatási jogkörben okozott kárt kellett volna feltüntetni a per tárgyaként.

A felperes hangsúlyozta, hogy a nem vagyoni kárért való felelősség a személyiségi jogok megsértésének jogkövetkezménye, tehát a nem vagyoni kártérítés jogalapját mindig valamely személyhez fűződő jog sérelme teremti meg. Nem létezik személyiségi jogsérelem nélkül a nem vagyoni kártérítés.

Megítélése szerint az elsőfokú bíróság fentiekkel kapcsolatos jogi tévedése a perérték megállapítása mögött is végighúzódik. Amennyiben ugyanis a pert személyiségi jogi pernek kell tekinteni, úgy a 600.000 Ft-ot meghaladó nem vagyoni követelés esetén ezt az összeget kell a perértéknek tekinteni, ha viszont nem személyiségi jogi perről van szó, akkor a személyiségi jogi peres követelés 600.000 Ft-os értékével nem növelhető a követelés alapján megállapított pertárgy értéke.

A fellebbezés szerint az elsőfokú ítélet súlyos jogelméleti tévedésben van az alapjogok és a személyiségi jogok egymáshoz való viszonyával. A Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.20.106/2009/4. számú részítéletében az eljárás elhúzódásával kapcsolatban úgy foglalt állást, hogy az abban az esetben jelenti a fél emberi méltóságának sérelmét, így személyiségi jogsértést, amennyiben az egyben a személyiség lényegét alkotó tulajdonságok és ismérvek sérelmét is eredményezi. A Legfőbb Ügyészséggel szembeni perben a Pest Megyei Bíróság már megállapította a 23.P.20.846/2006/46. számú ítéletében, hogy a felperes személyiségének lényegét alkotó tulajdonsága az igazságérzete, ez pedig nem egyéni érzékenység kérdése, hanem az általánosságban vett személyiségi jog része.

Az alapjogok sérelme minősülhet egyben személyiségi jogsérelemnek is, ha az adott konkrét személyiség valamely lényegi tulajdonságát érinti.

A Kúria 2011 óta az alapvető emberi jogok sérelmét következetesen és helyesen személyiségi jog megsértésének is tekinti, a Pfv.IV.20.438/2010/5. sz. ítéletében kifejti, hogy a Római Egyezményt kihirdető 1993. évi XXXI. törvényben foglalt emberi jogok védelmét a Ptk. 75. § /1/ bekezdésének rendelkezése a személyhez fűződő jogok általános védelmén keresztül biztosítja.

Az elsőfokú bíróság alapvető jogelméleti tévedésével egyúttal súlyosan sértette az eljárási jogszabályokat is, amikor a követeléseket a személyiség jog körén kívül esőnek tekintette.

A fellebbezés szerint a Pp. 3. § /3/ bekezdésében foglalt kötelezettsége tekintetében az elsőfokú bíróság terhére egyrészt súlyos késedelem, másrészt alapvető hiányosságok róhatók fel. A jogszabály szövegéhez képest először a 28. számú jegyzőkönyvben szerepel a Pp. 3. /3/ bekezdésének említése, azonban ez ténylegesen semmilyen tájékoztatást nem tartalmaz. A 19. számú jegyzőkönyvre utal, amiben nem szerepel a bizonyításra szoruló tényekről és a bizonyítási teherről való tájékoztatás, csupán a 33. számú

jegyzőkönyvben kerül sor valamennyire értékelhető tájékoztatásra, de nem megfelelően, hisz a bíróságnak azon bizonyítandó tényekről kell tájékoztatni a felperest, melyek alapján az alperesi magatartásokat személyiségi jogot sértőnek lehet tekinteni. Nem arra kell a tájékoztatásnak irányulnia, hogy a feleknek a jogi álláspontjukat kell alátámasztaniuk.

Egyedül a felperes édesanyjának kihallgatása vonatkozásában hangzott el valóban a tényre vonatkozó tájékoztatás, de tartalmilag ez nem volt helyes, hiszen a felperes nem is alapított arra igényt, hogy rá nézve sérelmes, valótlan tény állított volna e körben az alperes.

A Pp. 3. § /3/ bekezdésében foglalt kógens rendelkezések elmulasztása abszolút hatályon kívül helyezési oknak minősül.

Kifogásolta a felperes a 2014. október 15-én kelt kereset kiterjesztésének a 47. számú jegyzőkönyvben történő alakilag sem megfelelő kirekesztését, arra hivatkozással, hogy meg nem engedett kereset kiterjesztésnek minősül. Erről egyrészt nem tájékoztatni kellett volna, hanem pervezető végzést hozni, másrészt nem is álltak fenn a kereset kiterjesztés mellőzésének eljárásjogi indokai. Az október 8-án kelt kereset kiterjesztésre igazak lehetnek ezen indokok, de az október 15-én kelt és 17-én érkezett kiterjesztésre nem, hiszen nyilvánvalóan ugyanabból a jogviszonyból ered, mint az eredeti kereset, illetve azzal szorosan összefügg. A sérelmezett jogsértések egyik láncszemére terjed ki, melyről a felperes csak később szerzett tudomást. Mindemellett az eredeti kereset tárgyát is képezte a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmének a megállapítása az adott - 11010/1896/2011 bü. számú - nyomozás kapcsán.

A 6/1989. (III.11.) AB határozat szerint a tisztességes eljárás olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet megítélni. Nem lehet tehát ugyanazon nyomozásban elkövetett különböző durva jogsértéseket külön perekben vizsgálni, ha a per tárgya egyben a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme is. Az összes jogsértés együttesen képes megalapozni a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmének megállapítását. A kifejtettekre figyelemmel a Pp. 146. § /1/ bekezdésében foglalt eljárási joga sérült a felperesnek a kereset kiterjesztés perből való kirekesztése útján, továbbá igen lényeges körülmény lett figyelmen kívül hagyva a perben.

A felperes vitatta az ítéleti tényállást is. Utalt arra, hogy az ítéletben foglaltakkal szemben 2009. július 7-én nem a **Rendőrkapitányság 1-en**, hanem a **Rendőrkapitányság 2-n** rendelték el nyomozást "A" feljelentése alapján 01210/1402/2009. bü. számon. "B" pedig csak 2009 szeptemberében tett feljelentést. A **Rendőrkapitányság 1-re** 2010 áprilisában csak kijelölés folytán került a nyomozás. Ezen rendőrkapitányság 2010 szeptemberében

vádemelési javaslatot tett, amit az ügyészség megalapozatlannak tartott és október 27-én elrendelte a nyomozás folytatását, utasításba adva a lefolytatandó bizonyítási cselekményeket. Ezen utasítás elszabotálása képezi a jelen perben előterjesztett egyik követelés alapját, így súlyosan kifogásolható a tényállás, hogy erről említést sem tett a bíróság. Egy ezt követő 8 hónapos időszak után került az alpereshez az ügy kijelölés folytán.

Súlyosan hiányos a tényállás az elmeszakértői kirendelés kapcsán, kimaradt, hogy a panasz elutasítását követően a ...Kerületi Ügyészség hivatalból megvizsgálta a panaszt érdemben is, és azt nagyobb részben megalapozottnak ítélte, megállapítva, hogy a szakértő kirendelésére többek között olyan kérdések megválaszolása céljából került sor, amelyek egy része nyilvánvalóan nem elmeszakértői kompetenciába tartozik, más része pedig nem képezi a nyomozás tárgyát. A feltett kérdések felének megválaszolását a szakértő ennek megfelelően meg is tagadta.

Lényeges tényállási elem az is, hogy az alperes csak és kizárólag a vád tanúit hallgatta ki, a felperes által indítványozott mentő tanúk közül egyetlen egyet sem, megsértve ezzel a Római Egyezmény 6. Cikk /3/ bekezdés d./ pontjában foglalt alapjogot.

Tény, hogy 2012. február 23-án közölték a felperessel a kiterjesztett gyanúsítást, de kimaradt a tényállásból, hogy az idézést alig fél nappal korábban küldték ki, ami sérti a Be. 179. § /4/ bekezdésében foglalt eljárási jogokat, hiszen a felperes nem kapott időt a védekezésre való felkészülésre és még ügyvédjét sem tudta megkeresni.

Lényeges hiánya tényállásnak, hogy a gyanúsítás közlését az alperes az utolsó nyomozati cselekménynek tervezte, jelezve, hogy 6 munkanappal később hivatalosan befejezik a nyomozást. Erre tekintettel megállapítható, hogy a felperesi védekezésre egyáltalán nem voltak kíváncsiak. A védekezés előterjesztése előtt már eldöntötték a nyomozás befejezését. Mindez alátámasztja az előre eldöntöttséget, a preconcepciót, ami a tisztességes eljárás sérelmének a legsúlyosabb formája. Hiányzik a tényállásból, hogy a 2012. március 2-i felfüggesztés csupán a pornográf képekkel visszaélésre kiterjedő nyomozásra vonatkozik, a többi vádpontban vádemelési javaslatot tettek.

Ezt megelőzően a felperes 16 bizonyítási indítványának mindegyikét elutasította az alperes, és hiányzik a tényállásból, hogy nyilvánvalóan alaptalan vádemelési javaslatot tett az alperes, az ügyészség 2012. október 11-én ugyanis hatályon kívül helyezte a nyomozást felfüggesztő határozatot, és elrendelte a további nyomozati cselekményeket, emellett a vádemelési javaslatot is visszadobták, és a 16 felperesi indítványból 14-et szükségesnek ítélték foganatosítani.

Ugyan a tényállás szerint a **Ügyészség 4** megállapította, hogy a felperes édesanyjának meghallgatása során az eljárási törvény megsértésével került sor a hatósági tanú alkalmazására, az azonban kimaradt a tényállásból, hogy a jegyzőkönyv szerint az édesanyja tanúvallomását fel sem olvasták és el sem olvastatták a hatósági tanúval, azaz a felperes édesanyja és a tanú is úgy írták alá a jegyzőkönyvet, hogy a tartalmát egyikük sem ismerhette meg. Hiányos a tényállás az iratismertetés vonatkozásában is, ugyanis az iratokban csupán az e-mailben és sms-ben való értesítés elküldése került feljegyzésre, azt azonban semmi nem bizonyítja, hogy azokat valóban elküldték, a felpereshez ugyanis egyik sem érkezett meg. Eleve kifogásolható az is, hogy ilyen formában kísérelik meg a gyanúsítottat egy hivatalos nyomozati cselekményről értesíteni.

Kifogásolta a felperes az ítélet azon utalását is, hogy a felhívás ellenére elbírálásra alkalmatlan igényekről való rendelkezést a bíróság mellőzte. Hivatkozása szerint egy kereseti követelés elbírálását nem lehet mellőzni, másrészt a felperes minden felhívásnak pontosan eleget tett. Kifogásolta az ítélet 7. oldalának utolsó előtti bekezdésében foglaltakat, miszerint a bíróság a fél kereseti kérelméhez nincsen kötve: hivatkozott a Pp. 3. § /2/ bekezdésére, mely szerint a felek által előterjesztett kérelmekhez a bíróság kötve van.

Az egyes tényállásokkal kapcsolatosan az alábbiakat emelte ki:

Az édesanyja tanúkéní kihallgatása körében helytállónak ítélte azt az ítéleti megállapítást, hogy a polgári bíróságot a főügyészség határozatában foglalt álláspont nem köti, ugyanakkor a bírói gyakorlattal ellentétesnek ítélte, hogy szakirányú tapasztalat és gyakorlat nélkül bírálja felül a polgári bíróság a büntetőjogi szakkérdésekben a nyomozást felügyelő ügyészséget. A Pp. 3. § /2/ bekezdése szerint a bíróság a felek nyilatkozataihoz kötve van, az alperes maga jelölte meg a hatósági tanú alkalmazásának célját abban, hogy gyengén látó személyt hallgatnak ki. Helyesen állapította meg a főügyészség, hogy ilyen esetben a kihallgatásnál csak a jegyzőkönyv felolvasásánál lehet jelen hatósági tanú. Az ítéletben hivatkozott és a Be. kommentárban szereplő „helyszíni kihallgatás” nem azonosítható a perbeli esettel. A vizsgált bűncselekmények között egyetlen egy olyan sem volt, ami miatt a felperes lakását elkövetési helyszínnek lehetett volna tekinteni, holott a helyszíni kihallgatás a bűncselekmény elkövetésének helyszínén való kihallgatásnak felel meg. Ekként az elsőfokú ítéletben foglalt kommentárra való hivatkozás nem a perbeli esetre alkalmazandó és irányadó. A fentiekre tekintettel megállapítható, hogy a Be. megsértésével került sor a hatósági tanú alkalmazására, így a felperesi követelés jogalapja megáll. A hatósági tanút ténylegesen még arra sem vették egyébként igénybe, amire lehetett volna. Az

eljárás folytán sérült a magánélethez, a magánlakás sérthetetlenségéhez fűződő felperesi jog, hisz törvényes cél nélkül hozták be a lakásba a szomszédot. Sérült a bűnügyi személyes adatainak védelméhez való jog azáltal, hogy a szomszéd szükségtelenül szerzett tudomást arról, hogy különféle bűncselekmények elkövetésével gyanúsítják a felperest. A jó hírneve akként sérült, hogy az édesanyja súlyos betegsége folytán a lakásba kialakult méltatlan állapotokat a szomszéd megismerte, mely miatt a felperest ítélte el. Ezzel együtt sérült a felperes emberi méltósága is.

Helytálló az az ítéleti megállapítás, hogy a lakók körében elterjedtekért már a hatósági tanú a felelős, azonban a jó hírnév sérelme egyetlen ember előtt is megvalósulhat, azaz már akkor megvalósult, amikor a szomszéd előtt ismertté váltak a körülmények.

A nyomozati eljárás indokolatlan elhúzódásával kapcsolatosan a felperes kifejtette, hogy a sérelem egyúttal személyiségi jogsértés is. Az eljárás indokolatlan elhúzódása egyben személyiségi jogot is sért, ha a személyiség valamely lényegi tulajdonságának sérelmét eredményezi. A teljes eljárás kevesebb, mint 19 hónap, amiből az alperes tisztességtelen eljárásának következményeként 223 nap, azaz több mint 7 hónap inaktív idő keletkezett. Ennyivel tovább állt a felperes büntető eljárás hatálya alatt ártatlanul. Ez 40 %-a a teljes alperesi eljárás időtartamának. A késedelmet pedig az okozta, hogy az alperes a még 2010. október 27-én kiadott ügyészi utasítást elszabotálta, a felperest kizárta az eljárásból, egyetlen felperesi mentő tanút nem hallgatott meg, nem volt hajlandó a szembesítésekre, nem biztosította a vád tanúihoz való kérdésfeltevést, és a gyanúsítás közlésével fejezte be a nyomozást. Ezen sorozatos eljárási jogot sértő alperesi magatartás eredménye nem lehetett más, mint az ügyészség által a további nyomozás lefolytatásának elrendelése. Előlről kezdődött tehát az egész eljárás a fokozott ügyészi felügyelet mellett, és 2012 októberétől 2013 februárjáig, 4,5 hónap alatt közel tízszer annyi nyomozati cselekmény került lefolytatásra, mint az azt megelőző 7 hónapban. A tisztességes ésszerű időn belüli és részrehajlástól mentes eljáráshoz való alapjog sérelmén keresztül sérült a felperes emberi méltóságához való joga is.

Az iratismertetéssel kapcsolatosan tény- és iratellenes az az ítéleti hivatkozás, miszerint a felperes értesítése megtörtént volna. Ezt az alperesnek kellett volna bizonyítania, azonban nem igazolta, hogy egy sms-t ténylegesen eljuttatott a felpereshez. Mindemellett kifejtette, hogy a rövid úton való idézés joghatás kiváltására nem alkalmas, jogkövetkezmények nélküli idézés. Az iratismertetésen a gyanúsított indítványokat, észrevételeket tehet, a nyomozás folytatását kérheti, erre utólag már nincs lehetősége. Ilyen súlyú jogvesztés tapadt a büntető ügyben az alperes eljárási szabálysértéséhez, így

a szabályszerű értesítés helyett az sms alkalmazása tisztességtelen. Mindemellett az sms küldésről is csupán egy feljegyzés létezik, ez pedig ítéletet megalapozó bizonyító erővel nem bírhat.

A gyanúsítás közlésével kapcsolatosan helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság a jogsértést, ugyanakkor kiemelte a felperes, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog megsértése egyben a személyhez fűződő jog sérelmét is jelenti. Mindemellett nem csupán a gyanúsítás közlésének a késedelmes volta révén valósult meg a jogsérelem, hanem magának a gyanúsításnak a közlése által is. Nem voltak meg a gyanúsítás feltételei, hiszen az alperes miután közölte a felperessel a gyanúsítást, pár napra rá felfüggesztette a nyomozást arra hivatkozva, hogy az elkövető személye ismeretlen.

Mindemellett, ahogy az ügyészség kifejtette, az ominózus képeket nem lehetett volna pornográf képeknek minősíteni, hiszen csupán naturista irányzatról van szó. Az ügyészség megállapítása szerint legfeljebb szeméremsértésre adott volna alapot, viszont annak elkövetője a fotós lehet, illetve maga a modell, semmiképpen a felperes. A törvényi feltételek hiányában tehát alaptalanul gyanúsította meg az alperes a felperest egy morálisan rendkívül kínos bűncselekménnyel, mely egyébek mellett olyan következménnyel jár, hogy a felperes a kislányával mindmáig nem tud egyedül maradni, ugyanis a gyermeke édesanyja az ezzel kapcsolatos félelmei miatt ezt nem engedi. Sérült tehát a felperesnek a magánélethez, a zavartalan apai kapcsolattartáshoz való joga, nemcsak a tisztességes eljáráshoz való joga.

Az idézés 2013. január 22-i kézbesítésével kapcsolatosan a felperes utalt arra, hogy a keresetében eredetileg felhozottak valóban nem róhatóak fel az alperesnek, de az ezt alátámasztó adatok a pert megelőzően nem álltak rendelkezésre, csupán a perben kerültek felderítésre.

Az elmeállapot szakértői vizsgálata tárgyában hangsúlyozta a felperes, hogy a rendőrségi intézkedésnek nem csupán formális joggal kell rendelkeznie, de az adott helyzetben indokoltnak, arányosnak, szakszerűnek és szükségesnek is kell lennie. A beszámítási képesség vizsgálata akkor válhat központi kérdéssé, ha a terhelt viselkedése, gondolkodása a normálistól nagymértékben eltérő jelleget mutat. Vannak egyértelmű esetek és határesetek. Az alperesnek legalább azt kellett volna bizonyítani, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján nem volt nyilvánvalóan indokolatlan ennek a megalázó procedúrának az elrendelése a felperessel szemben. Az alperes úgy nyilatkozott, hogy a felperes viselkedését gyanúsnak, a normálistól eltérő jellegűnek látták, ez a hivatkozás azonban mindenképpen elfogadhatatlan, hiszen az első nyomozati lépése volt az alperesnek az elmeszakértő

kirendelése anélkül, hogy a viselkedéséről bármit is megtudott volna, hogy megidézte, kihallgatta volna.

Iratellenes az az ítéleti megállapítás, hogy kifejezetten a büntethetőséget kizáró ok vizsgálatára irányult volna a szakértői kirendelés, mégpedig a felperes jogainak védelméül, hiszen a szakértőnek feltett kérdések több mint a fele egyáltalán nem erre irányult.

Az ember lényege a tudata, az elméje, ennek megkérdőjelezése, amennyiben ez nyilvánvalóan indokolatlan, úgy egyértelműen sérti az emberi méltóságot. Az alperes valószínűsíteni sem tudta, hogy mi volt ezen eljárási cselekménynek az indoka, így a kirendelést egyértelműen megalázó célzattal, és hatalomfitogtatás célzatával eszközölte.

A lefoglalt winchesterek körében kétségtelenül fennáll a bíróság által megállapított jogsértés, de további jogsérelmek is megállapíthatóak. Nemcsak 2013 augusztusától állapítható meg a tulajdon birtoklására, használatára való jog sérülése, hanem egészen attól, hogy az anyag Tatabányára került. A winchestereken lévő adattartalmat az Adatvédelmi Biztos 2009-es éves jelentésében írtaknak megfelelően át kellett volna másolni, elkerülendő, hogy a mindennapi életvitelhez nélkülözhetetlen hatalmas adattárakat éveken át tartson foglalás hatálya alatt az alperes.

Ráadásul a két visszatartott winchester egyike a számítógépből kiszerelt rendszerwinchester volt, így nem csupán a winchester használatához való joga, hanem a számítógép használatához való joga is sérült a felperesnek. E téren is súlyos jogelméleti tévedés uralkodik az ítéleten, mikor megállapítja, hogy nem sérültek a személyhez fűződő jogok. A Ptk-ban nem nevesített személyiségi jog képezi a követelés tárgyát, ilyen esetben a személyiségi jog lényegéből kell kiindulni. Amennyiben a személy autonómiája, a törvényi keretek között értendő cselekvési szabadsága sérül, amennyiben akadályoztatva van személyisége érvényre juttatásában, az önmegvalósításban, akkor sérül a személyisége. Ha valakinek a számítógépét, az adattárolóit elveszik, akkor gyakorlatilag megbénítják, nem fér hozzá adatbázisához, címlistáihoz, hivatalos anyagaihoz, nem tud leveleket, hivatalos beadványokat készíteni, nyomtatni, súlyosan sérül az autonómiája, cselekvési szabadsága, azaz a személyiségi jogai.

Mivel adattároló visszatartásáról van szó, óhatatlanul sérülnek egyúttal a személyes adatok védelméhez fűződő jogok is, továbbá az információs önrendelkezési jog. Az adatok kezelése csak a felperes hozzájárulásával, vagy törvényi elrendelésre lehetséges. Az adatkezelés fogalma alá tartozik az adatok tárolása, raktározása, így sérül a személyes adatok védelméhez való joga, amikor az alperes az adathordozókat a hozzájárulás nélkül tárolja,

raktározza és jogtalanul visszatartja a törvény általi jogosultsága megszűnését követően is.

A fellebbezés kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem határozta meg ítéletében, hogy a két egymástól alapvetően eltérő jellegű jogsérelem közül melyikre, milyen összegű nem vagyoni kártérítést látott megalapozottnak. Vélelmezhető, hogy mindkettőre egyaránt 100.000 Ft-ot állapított meg. Ez azonban alacsony, súlyosan sérti a Római Egyezmény 41. Cikkében foglalt igazságos elégtételhez fűződő jogot. Utalt arra, hogy a gyanúsítás késedelmes közlése a Római Egyezmény 6. Cikk /3/ bekezdésének a./ pontját sérti, azaz a Magyar Állammal szemben a EJEB-nél eredménnyel érvényesíthetne igény, ahol a sérelemdíj minimumaként legalább 1.000,-- EUR-t kapna. A winchesterek jogsértő visszatartásával kapcsolatosan sem arányos a 100.000 Ft-os összeg, ezzel nem kompenzálható az okozott személyiségi jogsértés következtében beállt hátrány: közel egy éven át nem fért hozzá a felperes a címlistáihoz, ismerőseivel nem tudta felvenni a kapcsolatot, nem fért hozzá hivatalos anyagaihoz, számos hivatalos ügyében emiatt hátrány érte, csak több órás iratbetekintések útján tudott boldogulni, pénzért tudott internetezni internet kávéházakban, otthonról szinte semmit nem tudott intézni, nyomtatni, másolni és írni, de nem fért hozzá személyes emlékeihez sem.

A perköltség tekintetében kifejtette, hogy amennyiben a kereset nem személyiségi jogi követelés, úgy a perérték meghatározásánál sem lehet annak tekinteni, ezért a perérték helyesen ez esetben 1.100.000 Ft lett volna. Amennyiben viszont a követelés helyesen személyiségi jogi keresetnek minősül, akkor a nem vagyoni kártérítési követelés összegének 600.000 Ft-ot meghaladó mértékére figyelemmel sem lehetett volna külön felszámolni már semmit, így mindenképpen 1.100.000 Ft a perérték, az illeték pedig 66.000 Ft. Az IM rendelet szerint 100 %-os pernyertesség esetén 55.000Ft lenne a megállapítható ügyvédi munkadíj. Utalt arra, hogy az ítélet rendelkező része ebben a tekintetben ellentmond az indokolásban foglaltaknak, hiszen a rendelkező rész kifejezetten munkadíj címén ítél meg perköltséget, míg az indokolás szerint a megállapított összeg utazási költséget is tartalmaz.

Mindemellett az alperes az elsőfokú ítélet szerint sem teljes mértékben, csupán hozzávetőleg 80 %-ban lett pernyertes, tehát perköltsége legfeljebb 44.000 Ft lehetett volna. Emellett figyelembe kellett volna venni a ténylegesen kifejtett jogi képviselői munka mennyiségét és minőségét. Tényszerűen megállapítható, hogy az alperesi képviselő 2013 májusában megkapta a megbízását és a keresetlevelet, ehhez képest egy évvel később az ellenkérelmében még mindig teljes tájékoztatatlanságról tett tanúbizonyságot, a készségtelenségével csak hátráltatta az eljárást. A perköltségviselés körében

ezt értékelni kellett volna, akár odáig is eljutva, hogy a felek a költségeket maguk köteles viselni.

Nem fogadható el, hogy a felperes által igényelt perköltség igazolások hiányában nem érvényesíthető. A készkiadásokat a rendelkezésre álló adatok alapján mérlegeléssel kellett volna megállapítani, például a kétoldalasan nyomtatott lapot 50.000 Ft-nak szokták venni, a postaköltség a bíróság által is pontosan azonosítható, hiszen minden borítékon ott van a feladási díj, átlagosan 400 Ft levelenként.

. . .

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az ítélet helybenhagyására irányult. Egyetértett azon felperesi hivatkozással, hogy a tanú lakásán végrehajtott tanúkihallgatás nem azonos a Be. 120. §-ában szabályozott helyszíni kihallgatással. A gyanúsítás közlésével kapcsolatosan kiemelte, hogy a **Rendőrkapitányság 5** nyomozásának tényleges kezdő időpontja nem esik egybe a tetemes mennyiségű, 5.000 oldalt is meghaladó nyomozati irat tartalmának megismerésével.

Hangsúlyozta, hogy az iratismertetés tekintetében jogszerűen járt el, a felperes és védője is értesítést kapott az iratismertetés tényéről. Kifejtette, hogy a winchesterek visszaadása terén valóban az alperes terhére róható mulasztás állapítható meg, a felperes által követelt 1.700.000 Ft-hoz képest a kifogásolt 6, illetőleg a fellebbezésben is elismert kézbesítéssel együtt 7 alperesi magatartásból 2 esetben lehetett felróhatóságot megállapítani, így a megítélt 200.000 Ft nem vagyoni kártérítés mértéke nem csekély.

. . .

A felperes fellebbezése az alábbiak szerint részben alapos.

Az ítélet tábla a felperes fellebbezésében foglaltakra tekintettel mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy akár lényeges eljárási szabálysértés, akár releváns tények bizonyításának elmaradása miatt indokolt-e az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése. E körben az alábbiakra mutat rá:

Tévesen kifogásolja a felperesi fellebbezés a Pp. 3. § /3/ bekezdésében foglalt rendelkezésekkel kapcsolatosan az elsőfokú bíróság eljárását. Iratellenes az a fellebbezési hivatkozás, hogy az elsőfokú bíróság a 19. számú jegyzőkönyvében nem rögzített a fenti körben fennálló tájékoztatási kötelezettség teljesítésére irányuló tájékoztatást. Ezzel szemben a jegyzőkönyv második oldalán az elsőfokú bíróság a bizonyítandó tényekről és a bizonyítási teherről a kereseti kérelem alapjául megjelölt tényállásokhoz elkülönítve, pontokba szedve adott tájékoztatást. A későbbiek során (a 28. és

a 33. számú jegyzőkönyvekben) a feleket további, a Pp. 3. § /3/ bekezdésének megfelelő tájékoztatással látta el a törvényszék. Az ítéltábla megítélése szerint a három ízben adott tájékoztatás együtt alkalmas volt a bizonyítás tárgyának, kereteinek megfelelő kijelölésére, a tájékoztatás tartalmilag is megfelelt a Pp. 3. § /3/ bekezdésének. Mindemellett utal az ítéltábla arra, hogy a Pp. 3. § /3/ bekezdésében foglalt tájékoztatási kötelezettség megsértése is csupán abban az esetben alapozhatja meg az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, ha a mulasztásra figyelemmel elmaradt valamely, a per eldöntése tekintetében lényeges tény, körülmény bizonyítása. A perbeli esetben ilyen hiányosság azonban nem állapítható meg.

A felperes alaptalanul kifogásolja a 43. és 44. számú kereset-kiterjesztéseinek önálló kereseti kérelemkénti iktatására, ennél fogva önálló per keretei közötti elbírálására irányuló törvényszéki eljárási cselekményt is. Megállapítható ugyanis, hogy a hivatkozott kereset-kiterjesztések során a felperes önálló tényállásra alapítva (az adott nyomozati eljárás egy részletét képező, de önállóan kiemelt körülményre hivatkozással), önálló kereseti igényt terjesztett elő. Ilyenformán a kereset-kiterjesztésben előterjesztett igények a jelen perben korábban előterjesztett igényekkel tárgyi keresethalmazatot képeznek. Ezek külön perben való elbírálásával nem csorbult a felperes bírósághoz forduláshoz való joga, a perben már korábban is előterjesztett és önállóan érvényesített igények elbírálására ezen eljárási cselekmény nem hat ki. Az a körülmény, hogy az elsőfokú bíróság a hivatkozott körben nem hozott pervezető végzést, az ítélet hatályon kívül helyezésének megalapozására nem szolgálhat.

Az ítéltábla azt is megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntéséhez szükséges körben a bizonyítást lefolytatta, a beszerzett peradatok okszerű mérlegelésével helyes tényállást állapított meg. További bizonyítás lefolytatása a per eldöntéséhez szükségtelen volt, ekként a bizonyítási indítványok elutasításáról az elsőfokú bíróság helytállóan határozott, azoknak ítéletében tartalmilag is megfelelő indokát adta, ekként az indokolási kötelezettségének is eleget tett.

A fentiekre figyelemmel sem eljárásjogi okból, sem pedig további bizonyítás lefolytatása érdekében nem volt helye az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének, így az ítéletet az ítéltábla érdemben, a Pp. 253. § /3/ bekezdés alapján, tehát a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között vizsgálta felül. Utóbbi körben azonban rámutat a másodfokú bíróság arra, hogy a felperes fellebbezése a nyomozati eljárás egyes elemei tekintetében az elsőfokú eljárás során nem hivatkozott és nem vizsgált ténybeli előadást és arra alapított - valamely eljárási alapjog (döntően a tisztességes eljáráshoz fűződő jog), illetve személyhez fűződő jog

megsértésére irányuló - jogi érvelést is magába foglal. Ezek másodfokú eljárásban való érdemi vizsgálatára azonban a Pp. 235. § (1) bekezdése és a Pp. 247. § (1) bekezdése nem biztosított eljárásjogi lehetőséget.

Az elsőfokú ítéletnek az alperesi idézés 2013. január 22-i kézbesítése körében előterjesztett kereseti kérelmet elutasító, továbbá az alperest a két winchester késedelmes kiadásával kapcsolatosan 200.000 Ft és kamatai megfizetésére kötelező rendelkezése fellebbezés hiányában a Pp. 228. § /4/ bekezdése alapján jogerőre emelkedett.

Utóbbi tekintetében a fellebbezésben foglaltakra tekintettel ugyanakkor utal arra az ítélet tábla, hogy az ítélet rendelkező részének nem kell a marasztalás jogcímét tartalmaznia, elég, ha az az ítélet indokolásából megállapítható. A felperes álláspontjával szemben - a nem vagyoni kártérítés alkalmazásának, továbbá a mértéke meghatározásának az elsőfokú ítélet 17. oldalának utolsó bekezdésében kifejtett részletes indokai alapján - kétséget kizáróan megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság marasztaló rendelkezése a nem vagyoni kártérítés jogintézményén alapszik.

A tényállást érintő felperesi fellebbezés ugyan annyiban helytálló, hogy az ítélet indokolásával szemben a nyomozás a **Rendőrkapitányság 2** által került 2009. július 7. napján elrendelésre, mégpedig "A" feljelentése nyomán. "B" csupán később terjesztett elő fellebbezést, a nyomozati eljárás pedig 2010-ben kijelölés folytán került a **Rendőrkapitányság 1**hez. Az ezzel kapcsolatos körülményeknek ugyanakkor a per eldöntése körében relevanciájuk nincsen.

A bíróságnak azon tényállításokat kellett a perben vizsgálnia, amelyre a felperes kereseti kérelmet alapított. Helyes az elsőfokú bíróság azon álláspontja, hogy a felperes ugyan számos egyéb kifogást is emelt az alperesi eljárással szemben, de mivel azokat nem a döntésre irányuló határozott kereseti kérelem alapjaként hozta fel, így azok érdemi vizsgálata és azok jogi minősítése nem volt tárgya a pernek. Nem vizsgálandóak tehát az alperes eljárásával kapcsolatosan tett azon kifogások, melyekhez a felperes nem kapcsolt a bíróság döntésére irányuló kérelmet. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a kereseti kérelem keretei között folytatta le a bizonyítási eljárást, és határozta meg a döntése alapjául szolgáló ítéleti tényállást, betartva ezzel a Pp. 215. §-ában foglalt rendelkezéseket. Alaptalanul kifogásolja tehát a felperes a fellebbezésében, hogy az elsőfokú ítélet nem rögzít lényeges tényállási elemeket.

A fellebbezés helytállóan hivatkozik arra, hogy az elsőfokú ítélet indokolásában foglaltakkal (7. oldal utolsó előtti bekezdés vége) szemben a bíróság a fél kereseti kérelméhez kötve van. Megállapítható azonban, hogy az elsőfokú ítélet indokolásának hivatkozott mondata elírást tartalmaz, a helyes álláspontot (mely szerint a bíróság a kereseti kérelemhez igen, a kereseti

kérelem jogcíméhez azonban nincs kötve) tükrözi a felperes által kiragadott fél mondatot magyarázó ítéleti okfejtés és ugyanezen helyes eljárásjogi álláspont elsőfokú bíróság általi alkalmazását igazolják az ítéleti indokolás 15. oldal 2. bekezdése végén kifejtettek is.

Az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt állást akként, hogy a jelen perben az 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) rendelkezései irányadóak, melyből egyúttal az is következik, hogy a személyhez fűződő jogok megsértésére alapítottnak, azok megsértésének egyik szankciójaként a jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén nem sérelemdíj, hanem nem vagyoni kártérítés iránti igény érvényesíthető.

Helytálló az elsőfokú bíróságnak azon anyagi jogi álláspontja is, hogy az egyes alapjogok nem jelentenek egyben személyhez fűződő jogokat, azaz megsértésük önmagában nem teszi megállapíthatóvá a személyhez fűződő jog megsértését.

Csupán akkor lehetnek az alapjogok megsértésének személyhez fűződő jogok sérelmén alapuló szankciói, ha az alapjogok megsértése egyben a személyiség lényegét alkotó tulajdonságok sérelmét is előidézi.

Helytálló a fellebbezési érvelés, miszerint nem vagyoni kártérítés alapjául kizárólag személyiségi jogsértés szolgálhat, az államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésére irányuló felelősség alapjául szolgáló jogellenes magatartás pedig amennyiben személyhez fűződő jogot sért, úgy megalapozza a személyhez fűződő jog megsértésének objektív és szubjektív szankcióira kiterjedő jogalkalmazást.

Az ítélet tábla az egyes kereseti tényállásokat és az arra alapított elsőfokú ítéleti jogkövetkeztetéseket vizsgálva az alábbiak szerint foglalt állást.

1. A felperes édesanyjának tanúkénti kihallgatása.

Az ítélet tábla osztotta a felperes azon fellebbezési érvelését, mely szerint az elsőfokú bíróság a Be. 120. §-ában, valamint a 183. §-ában foglaltak helytelen értelmezésével állapította meg, hogy a tanú kihallgatás az eljárási szabályok betartásával történt. Kétséget kizáróan megállapítható, hogy a felperes édesanyja tanúkénti meghallgatása sem a tanú személye, sem a kihallgatásának helye alapján nem minősíthető a Be. 120. §-a szerinti helyszíni kihallgatásnak, csupán a tanú lakásán, illetőleg tartózkodási helyén való kihallgatásának. Ennélfogva a Be. 183. § /1/ és /2/ bekezdése alapján megállapítható, hogy a hatósági tanú az írni-olvasni nem tudó személy kihallgatásáról felvett jegyzőkönyv ismertetésénél, nem pedig a tanú teljes meghallgatása során vehet részt az eljárási cselekményben. Nem a hatósági tanú igénybevétele, hanem az alkalmazásának módja volt tehát jogsértő:

megsértette az alperes az eljárási szabályokat azzal, hogy a hatósági tanú a felperes édesanyjának tanúkihallgatása során végig jelen volt.

A hatósági tanú jogszerű igénybevétele mellett is nélkülözhetetlen lett volna a tanúnak a felperesi lakásban való megjelenése, a hatósági tanúként való igénybevételevel kapcsolatos jegyzőkönyvi rendelkezés megismerése és aláírása, a tanú kihallgatásáról felvett jegyzőkönyv ismertetése útján pedig az abban foglaltakról való tudomásszerzése. Megállapítható tehát, hogy a hatósági tanú az alkalmazásának jogszerű módja mellett is szükségszerűen ugyanazon tényekről ugyanúgy tudomást szerzett volna: észlelte volna a felperes által hivatkozott higiénias viszonyokat, egyéb körülményeket, az általa aláírt jegyzőkönyvből, továbbá a kihallgatásról felvett jegyzőkönyv ismertetéséből szükségszerűen tudomást szerzett volna a gyanúsított kilétéről. A hatósági tanú alkalmazásának jogszerű keretei sem jártak volna tehát más következménnyel a felperes számára, mint amennyivel a jelen esetben a szabályszerűtlenül igénybevett hatósági tanú alkalmazása járt.

Az a körülmény, hogy a hatósági tanú esetlegesen - az ezirányú alperesi figyelmeztetés dacára - másoknak beszámolt az eljárási cselekmény során tudomására jutott tényekről, az nem az alperes terhére értékelendő.

A kifejtettekre figyelemmel érdemben helytállóan foglalt állást az elsőfokú bíróság, amikor az ezzel kapcsolatos kereseti kérelmet a személyhez fűződő jogok megsértésének hiányára figyelemmel elutasította.

2. Nyomozati eljárás indokolatlan elhúzódása

Az alperes a 2012. március 2. napján kelt határozatával a tiltott pornográf felvétellel visszaélés büntette vonatkozásában a nyomozás felfüggesztéséről rendelkezett, az egyéb bűncselekményekkel kapcsolatosan pedig vádemelési javaslattal élt az ügyészséghez. Az **Ügyészség 3** 2012. október 11. napján kelt B.IX.3281/2012/3-III. számú határozatával a felfüggesztésről rendelkező határozatot hatályon kívül helyezte, és a nyomozás tárgyává tett egyéb bűncselekményekre is kiterjedően a B.IX.3281/2012/3-I. számú határozatával további nyomozási cselekmények elvégzését rendelte el, míg a felterjesztésének eredményeképpen a Legfőbb Ügyészség a nyomozás határidejének meghosszabbításáról határozott. Megállapítható tehát, hogy az ügyészség sem a nyomozás részbeni felfüggesztésével, sem pedig a vádemelési javaslattal kapcsolatosan nem értett egyet az alperes álláspontjával, az alperes részéről eljárási szabálysértést állapított meg e téren, azonban önmagában a téves jogértelmezés és jogalkalmazás személyhez fűződő jogok megsértésének megállapítását nem alapozza meg. Az a körülmény, hogy az alperes hivatkozott eljárási cselekményeinek ügyészség általi felülbírálására irányuló eljárási szakasz 2012. október 11-ig húzódott, az alperes terhére nem róható. Helytállóan foglalt állást tehát az

elsőfokú bíróság akként, hogy az alperes eljárása nem sértette az eljárás ésszerű időn belül lefolytatáshoz való felperesi jogot és személyhez fűződő jogot sem.

3. A nyomozás befejezése-iratismertetés.

A Be. 67. § /2/ bekezdése szerint az idézés és az értesítés írásban, illetőleg más alkalmas módon vagy eszközzel - különösen távbeszélő, telefax, számítógép útján - vagy a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozóhatóság előtti személyes megjelenés alkalmával szóban történik.

A nyomozati iratok alapján megállapítható, hogy a felperest a 2013. február 25. napjára 10 órai kezdettel kitűzött iratismertetésről február 22-én e-mailben, illetve február 23-án az általa használt telefonra küldött sms útján értesítették. Erre és a fenti jogszabályi rendelkezésre figyelemmel - miként arra az elsőfokú bíróság ítéletében helyesen rámutatott - alaptalanul hivatkozott eljárásjogi jogszabálysértésre a felperes.

4. A gyanúsítás közlése

Az ítéletábra e körben maradéktalanul egyetértett az elsőfokú bíróság ítéletben kifejtett jogi álláspontjával, e tekintetben a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel csupán az alábbiakat emeli ki.

A tiltott pornográf felvétellel visszaélés büntette tekintetében a gyanúsítás megalapozott volt, hisz az elkövetésének alátámasztásául hivatkozott fényképeket tartalmazó 2 darab dvd-lemezt a felperes lakásán tartott házkutatás során találták meg. Az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelméről szóló Római Egyezmény 6. Cikk 3.a./ pontjában foglaltakat, ezáltal a felperes tisztességes eljáráshoz való eljárási jogát sértette azonban az alperes azzal, hogy ezen bűncselekménnyel kapcsolatosan a gyanúsításra csupán 2012. február 23. napján került sor, holott a gyanúsítás alapjául szolgáló felvételekről a 2009. november 2-án előterjesztett szakvéleménnyel egyidejűleg a nyomozóhatóságnak tudomása volt, így a 2011. augusztus 2. napjától az alperes előtt folytatódó eljárásban az alperes terhére a gyanúsítás késedelmes közlése állapítható meg.

A tisztességes eljáráshoz fűződő jog eljárási alapjog, de nem minősül egyben személyhez fűződő jognak. A tisztességes eljáráshoz fűződő jog megsértése csak - kapcsolódó jellegű, a személyhez fűződő jogokat is sértő - többlettényállás megvalósulta esetén jár együtt a személyhez fűződő jogok sérelmével, s csak ilyen esetben van lehetőség a Ptk. 84. § /1/ bekezdése szerinti személyiségvédelmi szankciók alkalmazására. A tisztességes eljáráshoz fűződő jog sérelmére irányuló magatartásnak célzottan személyiséget, a hozzá fűződő érdeksérelmen keresztül személyhez fűződő

jogot kell sértenie ahhoz, hogy megállapítható legyen a személyhez fűződő jogsértés.

Az alperes terhére róható mulasztásra nem a felperes személyiségére tekintettel került sor, hanem amiatt, hogy az alperes késve jutott el a rendelkezésre álló bizonyítékok értékelésének ahhoz a szintjéhez, amelyre a gyanúsítást alapította. Ezzel kapcsolatosan a felperes személyiségéhez kapcsolódó joghátrányt sem lehetett megállapítani: a gyanúsítás késedelmes közlése nem járt az eljárás elhúzódásával, hiszen a felperes a más bűncselekmények miatti gyanúsítás korábbi (2010. június 21-i) közlésétől már gyanúsítottként állt büntető eljárás hatálya alatt, továbbá a már hivatkozott egyéb bűncselekmények tekintetében a nyomozás további - 2013. január végéig tartó - folytatása ugyanúgy indokolt volt, mint a késedelmes gyanúsítással érintett bűncselekmény kapcsán.

5. A felperesi idézés 2013. január 22-i kézbesítése

A felek az ezzel kapcsolatos ítéleti rendelkezéseket fellebbezéssel nem támadták, így az elsőfokú bíróság ezen ítéleti rendelkezésének felülvizsgálata a korábban kifejtettekre figyelemmel nem képezte a másodfokú eljárás tárgyát.

6. A felperes elmeállapotának szakértői vizsgálata.

Az ítélőtábla megállapította, hogy e tekintetben az elsőfokú bíróság az általa helyesen felhívott büntető eljárásjogi jogszabályok (Be. 6. § /1/ és /3/ bekezdés, Be. 99. § /1/, /2/, /3/ bekezdés) továbbá anyagi jogszabályok (Btk. 22. § b./ pont) értelmezése során részben téves jogi álláspontra jutott. Helytálló ugyanis a felperesi fellebbezés a tekintetben, hogy elmeorvos szakértői vizsgálat elrendelésére csupán indokolt esetben, tehát akkor kerülhet sor, ha a büntethetőséget kizáró kóros elmeállapot fennálltának gyanúját a hatóság rendelkezésére álló adatok felvetik. Az alperes nyilatkozata szerint a nyomozati eljárás során tanúsított felperesi magatartás vetette fel az elmeorvosi vizsgálat szükségességét, ugyanakkor az alperes ennek alátámasztásául konkrét adattal, körülménnyel, illetve indokkal a per során sem szolgált. Minekután az alperes maga sem tudta konkrét indokkal alátámasztani az elmeorvos szakértő kirendelésének alkalmazását, a bíróság egyetértett a felperes azon álláspontjával, hogy ezen eljárási cselekményre megfelelő indok nélkül került sor. Az alperes megfelelő indok nélkül kérdőjelezte meg a felperes elmebeli állapotát, ezen keresztül a beszámítási képességét, ezzel sértette az emberi méltósághoz való jogát.

Egyetértett ugyanakkor az ítélőtábla az elsőfokú bíróság indokolásával a tekintetben, hogy - a fentiekén túlmenően, tehát indokolatlanságán túl - a

szakértőt kirendelő határozat tartalma, továbbá a lefolytatott szakértői vizsgálat módja alappal nem kifogásolható, az emberi méltóságot, becsületet sértőnek ezt meghaladóan nem minősíthető.

A kifejtettekre figyelemmel az ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatva a Ptk. 84. § /1/ bekezdés a./ pontja alapján a jogsértést megállapította, az alperest pedig a 84. § /1/ bekezdés e./ pontja folytán alkalmazandó Ptk. 339. § /1/ bekezdése alapján további 200.000 Ft és kamatai nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezte. A nem vagyoni kártérítés összegének megállapításánál értékelte a jogsértés súlyát és jellegét, figyelembe véve azt is, hogy az alperesi jogsértés alkalmas volt a felperesben a nyomozóhatósággal szembeni bizalom - további - megingatására. Erre tekintettel az ítéltábla úgy ítélte meg, hogy a jogsértéskori értékviszonyok mellett 200.000 Ft-ban megállapított nem vagyoni kártérítés mértékében szükséges és egyben elégséges a felperest ért nem vagyoni hátrányok kompenzálására.

A 200.000 Ft-os nem vagyoni kártérítés a Pp. 215. §-ában foglaltakat nem sérti, a döntés nem terjed túl a kereseti kérelmen, mert bár az elsőfokú bíróság ítéletében (a 17. oldal első bekezdésében) úgy foglalt állást, hogy az 1-4. továbbá 6. számmal jelölt tényállásokkal kapcsolatosan a felperes egyenként egyenlő összegű, azaz tényállásonként 100.000 Ft-os nem vagyoni kártérítési igényt terjesztett elő, ezzel szemben az ítéltábla a Fővárosi Törvényszék 62.P.20.216/20103/1. számú beadványában foglaltak alapján úgy ítélte meg, hogy mindezen tényállásokra alapítva a felperes nem elkülönítve, hanem együttesen igényelt 500.000 Ft nem vagyoni kártérítést. Az 500.000 Ft nem vagyoni kártérítés iránti követelésének együttes ténybeli alapját határozta tehát meg ezen tényállásaival, nem pedig az egyes tényállásokhoz kívánt egyenlő arányban 100.000 - 100.000 Ft összegű nem vagyoni kártérítési követelést kapcsolni.

7. Lefoglalt winchesterek kiadása

Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság azon, a Be. 151. § /1/ és /2/ bekezdésén, valamint a Be. 155. § /1/ és /9/ bekezdésén alapuló jogi álláspontjával, hogy a két winchester szakértői vizsgálata és a szakértői vélemény 2009. november 2-i elkészülte után, az adattartalom lemásolását követően a winchesterek felperes részére való visszaadásának lett volna helye. Megállapítható tehát, hogy a felperes tulajdonának birtoklására, használatára vonatkozó jogát az alperes a két winchester tekintetében megsértette.

Helytállóan utalt arra az elsőfokú bíróság, hogy ezen korlátozás önmagában azonban nem valósít meg személyhez fűződő jogsértést. A tulajdonosi jogok dolog feletti gyakorlásának korlátozása ez esetben legfeljebb vagyoni kártérítés megfizetésére szolgáltatathatna alapot, ilyen kárra azonban a felperes nem hivatkozott és ilyet nem bizonyított.

Azonban megállapítható, hogy a lefoglalt ingóságok speciális jellegéből fakadóan a tulajdonosi jogok dologgal kapcsolatos gyakorlásán túl az alperes magatartása megghiúsította az felperest abban, hogy az adathordozókon lévő adatokhoz (címek, stb.), fényképekhez, személyes emlékekhez hozzáférjen.

Az alperes tehát nem csupán a tulajdonosi jogosítványa gyakorlásában akadályozta indokolatlanul a felperest, hanem a winchestereken tárolt adatokhoz való hozzáféréseben, azok használatában is. Ezzel egyúttal sértette a felperesnek az információs önrendelkezési jogában megnyilvánuló személyhez fűződő jogát. Erre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatva a Pp. 84. § /1/ bekezdés a./ pontja alapján a jogsértés megállapításáról is rendelkezett.

Az elsőfokú bíróság ugyan nem a személyhez fűződő jogok megsértésével indokolva, hanem a tulajdonosi jogosítványok gyakorlásában való korlátozásra figyelemmel, de érdemben helyesen, az értékelendő szempontok megfelelő mérlegelésével foglalt állást a tekintetben, hogy a felperest az ezzel kapcsolatos jogsérelem kompenzálására nem vagyoni kártérítés illeti meg.

Ugyanakkor az ítéltábla úgy ítélte meg, hogy a winchesterek jogerős kiadásáról rendelkező ügyészségi határozat jogerőre emelkedését (2013. június 28. napját) megelőző időszakban a jogellenes visszatartással felmerült nem vagyoni hátrányokért az alperes a Ptk. 84. § /1/ bekezdés e./ pontja folytán alkalmazandó Ptk. 339. § /1/ bekezdése alapján nem vagyoni kártérítésre nem kötelezhető. A BRFK **Rendőrkapitányság 2** 2009. december 1. napján hozott 01210/14/02/2009/Bü. számú határozatával ugyanis a winchesterek lefoglalását nem szüntette meg, azok kiadását nem rendelte el, és az ezzel kapcsolatos panasz elbírálására jogosult **Ügyészség 1** a 2009. december 22-én kelt B.5835/2009/7. számú határozatával a panaszt elutasította. Indokolásában utalt arra, hogy a két winchester egyrészt az eljárás tárgyát képező bűncselekmény bizonyításához szükséges adatokat tartalmaz, másrészt az esetleges bírósági eljárásban azok újabb szakértői vizsgálata válhat szükségessé, továbbá az eljárás eredményéhez képest azok elkobzása is indokolt lehet, emiatt a dolgok lefoglalásának megszüntetése nem indokolt.

A nyomozás felett felügyeletet gyakorló ügyészség ez irányú határozatának ismeretében nem terheli az alperest felróhatóság a dolgok kiadásának elmulasztása terén mindaddig, míg a lefoglalás megszüntetéséről és a dolgok kiadásáról rendelkező újabb ügyészségi határozat jogerőre nem emelkedett.

A kártérítési felelősség Ptk. 339. § (1) bekezdésében meghatározott egyik konjunktív feltételének, a felróhatóságnak a hiányában pedig ezen időszak tekintetében a nem vagyoni hátrányokért az alperest kártérítési felelősség sem terhelheti.

Az ítéltábla a nem vagyoni kár összege körében azzal egészíti ki az elsőfokú ítélet indokolását, hogy a korlátozás mértékére, az adathordozón tárolt adatokhoz való hozzáférés korlátozásának fentiek szerinti időtartamára, az adathordozón tárolt személyes adatoknak egy átlagos természetes személy életében betöltött szerepére, jelentőségére utaláson túl a jogsértés súlya tekintetében helytállóan értékelte a bíróság azt a körülményt is, hogy az alperes a jogerős határozatban előírt kiadási kötelezettségének sem tett önként eleget.

Az ítéltábla úgy ítélte meg, hogy jogsértés és az érdeksérelem felperesi fellebbezésben hivatkozott súlyára, ugyanakkor a felróható alperesi magatartással összefüggésbe hozható korlátozás elsőfokú ítéletben értékelttől eltérő időtartamára (majd 10 hónap) figyelemmel, az egyéb bíróság által is értékelt szempontok mellett a 200.000 Ft nem vagyoni kártérítés szükséges és egyben elégséges a személyhez fűződő jogok megsértésével okozott nem vagyoni hátrány kompenzálására.

A felperes a személyhez fűződő jogainak megsértésével kapcsolatosan a Ptk. 84. § /1/ bekezdés a./ pontján túl egyéb objektív szankciók (elégtételadás magánlevélben, ítélet rendelkező részének nyilvánosságra hozatala) is követelt, azonban az ítéltábla a jogsértések óta eltelt hosszú időszakra, továbbá a nyomozati eljárás több mint két évvel ezelőtti befejeződésére tekintettel az egyéb objektív szankciók alkalmazását szükségtelennek és indokolatlannak ítélte.

Az ítéltábla érdemben túlnyomórészt osztotta a felperes által a perköltségviselésre irányuló rendelkezésekkel kapcsolatos fellebbezése körében kifejtetteket. A személyhez fűződő jogok megsértésére irányuló kereseti kérelmek esetében egységes és töretlen a bírói gyakorlat a tekintetben, hogy amennyiben a kereseti kérelemben érvényesített kártérítés iránti követelés összege meghaladja az objektív szankciók alkalmazásával kapcsolatosan az Itv. 39. § /1/ bekezdés b./ pontja által - a meg nem határozható perérték körében - megállapított 600.000 Ft összeget, úgy a kártérítési követelés összege szolgál a pertárgyérték alapjául. Ennek megfelelően az elsőfokú eljárás pertárgyértéke a bírói gyakorlatból levezethetően 1.100.000 Ft volt, melynek kereseti illetékvonzata az Itv. 42. § /1/ bekezdés a./ pontja alapján 66.000 Ft. A felperes teljes személyes

költségmentességére, továbbá az eljárás tárgyi illetékmentességére figyelemmel ennyi volt tehát a feljegyzett kereseti illeték összege.

A pertárgyérték elsőfokú ítéletben foglaltaktól eltérő alapú megállapítása, továbbá az elsőfokú ítélet rendelkezéseinek részbeni megváltoztatása folytán módosuló pernyertesség-pervesztesség arány szükségessé tette az elsőfokú perköltség viselésére irányuló ítéleti rendelkezések - Pp. 81. § (1) bekezdésén alapuló - alábbiak szerinti megváltoztatását:

Az elsőfokú eljárásban a nem vagyoni kártérítés iránti követelés tekintetében a felperes mintegy 35 %-ban lett pernyertes, azonban a jogsértés megállapítása és az egyéb objektív szankciók tekintetében döntően pervesztes lett, e kettő együttes értékelésével az elsőfokú eljárásra az ítélőtábla mérlegeléssel 25 %-os arányban határozta meg a felperesi pernyertesség arányát. Ennek megfelelően az elsőfokú ítéletnek a felperest marasztaló rendelkezését megváltoztatva a felperes által az alperes javára fizetendő elsőfokú perköltség összegét - a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § /2/ bekezdés a./ pontja szerinti 55.000 Ft hozzávetőleg 75 %-át kitevő jogtanácsosi munkadíj figyelembevételével - 40.000 Ft-ra szállította le.

A pertárgyérték eltérő számítására tekintettel a felperes személyes költségmentessége és az alperes személyes illetékmentessége folytán - a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § /1/ bekezdése és 14. §-a alapján - az állam által viselendő kereseti illeték összege helyesen 66.000 Ft.

Alaptalanul kifogásolja ugyanakkor a fellebbezés, hogy a törvényszék a felperes javára nem számított fel elsőfokú perköltséget. A Pp. 78. § (1) bekezdése szerint ugyan a bíróság a perköltség viseléséről hivatalból köteles határozni, de a jogszabályi rendelkezésen alapuló eljárási illetéken és jogi képviselési költségen, illetve a bizonyítás lefolytatásával esetlegesen felmerült költségeken (pl. szakértői díj, tanúdíj stb.) túl a bíróság egyéb perköltségről csak akkor szerez tudomást, így rendelkezni is csak akkor tud, ha azt a peres felek valamelyike pontosan felszámítja és a szükséges mértékben igazolja. Erre azonban a felperes részéről nem került sor, így a fellebbezésben hivatkozott perköltségről sem az első-, sem a másodfokú bíróságnak nem volt módja rendelkezni. Nincs helye a felek feltételezett készkiadásainak hivatalbóli becsléssel történő megállapítására.

A felperes a másodfokú tárgyalást közvetlenül megelőző beadványában keresetét a nem vagyoni kártérítés tekintetében leszállítva, az elsőfokú bíróság által megítélt 200.000 Ft-on felül csupán további 600.000 Ft-ot követelt. A másodfokú eljárásban való pernyertesség-pervesztesség aránya tekintetében azonban az utólagos kereset-leszállítás nem értékelendő, azaz az eredeti fellebbezési kérelemben foglaltak szerint kell a fellebbezési eljárás tárgyát és ehhez képest a pernyertesség-pervesztesség arányát megállapítani. A fentiek szerint, az elsőfokú eljárással kapcsolatosan már

értékelt szempontok mérlegelésével a másodfokú eljárás tekintetében is 25 %-os arányban határozta meg az ítélőtábla a felperes pernyertességének arányát. Figyelembe vette, hogy a nem vagyoni kártérítés tekintetében 200.000 Ft-os összegben, két kereseti tényállást tekintetében pedig a jogsértés megállapítása körében is a fellebbezés eredményesnek, ugyanakkor az ezt meghaladó nem vagyoni kártérítés, továbbá az egyéb tényállásokkal kapcsolatos objektív szankciók körében a fellebbezés alaptalannak bizonyult.

A fentiekre figyelemmel a felperest a Pp. 81. § /1/ bekezdése alapján az ítélőtábla az eredeti fellebbezési pertárgyérték és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § /2/ bekezdés a./ pontja és /5/ bekezdése figyelembevételével 15.000 Ft jogtanácsosi munkadíjból álló másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte az alperes javára.

A felperes teljes személyes költségmentessége, továbbá az alperes személyes illetékmentessége folytán a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § /1/ bekezdése és 14. §-a alapján a feljegyzett fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

A Pp. 87. § /2/ bekezdés alapján határozott az ítélőtábla a felperest a másodfokú eljárásban képviselő pártfogó ügyvéd munkadíjával kapcsolatosan a perköltségviselés arányáról.

ő, 2015. évi június hó 18. napján

Dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr. Maurer Ádám sk.
előadó bíró

Dr. Mészáros Zsolt sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó

